

Dnr: 26SBN251

2026-08-25

Tekniska

projekt_exploatering@gavle.se

Yttrande om planerad vattenverksamhet för brygga, breddning av Centralbron och kajrenovering

Ert diarienummer: 24SBN461

Fastighetsbeteckning: Norr 2:1

Yttrande

Jävsnämnden har följande synpunkter gällande den planerade vattenverksamheten:

Det är positivt att kajerna ska renoveras och att det samtidigt planeras åtgärder som förbättrar allmänhetens möjlighet till vistelse och vattenkontakt vid Gavleån, förbättrad dagvattenhantering samt bättre förutsättningar för fiskarna i ån.

För att mildra de negativa effekterna på de ekologiska värdena i samband med att alléträden försvinner och ersätts av nya unga träd bör ytterligare grönstrukturåtgärder övervägas. Går det till exempel att göra "bryggplanteringar" med inspiration från de "kajbalkonger" som Stockholms stad har anlagt? Dessa planteringar skulle bland annat gynna fiskarna i ån och bli ett komplement till projektets redan planerade åtgärder för fiskarna. Planerade grönstrukturåtgärder som förändrar stadsbilden vid Gavleån behöver avvägas mot kulturmiljöintresset.

Ur strandskyddssynpunkt är det positivt att bryggstorleken har minskats jämfört med planerna 2017 och att åtgärder ska göras för att gynna fiskarna i ån. Det är viktigt att brygganläggningen kommer att vara öppen och tillgänglig för alla och att inga delar av den blir privatiserade eller avstängda för allmänheten.

Sammanfattande synpunkt ur kulturmiljöaspekt:

Samrådshandlingen säger att kulturmiljövärden inte påverkas negativt. Underlaget visar dock inte vilka värden som finns och hur de berörs.

Bakgrund vad gäller kulturmiljövärdena:

Samrådshandlingen hänvisar till en antikvarisk förundersökning daterad 2022-02-17. Den förundersökningen hanterar generellt den nu genomförda ombyggnaden av kajerna mellan Kungsbron och Rådmansbron. Mot bakgrund av att detta samråd behandlar ombyggnad av kajerna och brygganläggning på annan sträcka behöver en aktuell utredning tas fram för just den.

Förundersökningen daterad 2022-02-17 anger

- Gavleån är helt central för Gävle.
- Dess betydelse för stadens kulturhistoria och dess värden går inte att överskatta.
- Årummet generellt är mycket känsligt för tillägg och förändringar.
- Framtida förändringar bör betraktas ur helhetsperspektivet för att inte å-rummet skall förlora sitt tydliga sammanhang.

Gavleån omnämns också i beslutet 2014-03-18 om riksintresse för kulturmiljö, som en viktig egenskap för uttryck av riksintresset. I det fördjupade underlaget som Länsstyrelsen Gävleborg tog fram 2015 omnämns, som ett av värdena, å-rummets monumentala karaktär nedströms Kungsbron från efter stadsbranden 1869 med stensatta kajer, esplanader och monumental bebyggelse.

Angående framtida vattennivåer vill nämnden göra några medskick till projektet:

- Angivna havsvattenstånd på sidan 12 i samrådshandlingen bör uppdateras, särskilt avseende medelvatten som SMHI i dagsläget (nuläge) beräknar till +0,14 i Gävle. Det anges redan i figur 3, 4 och 5 och behöver överensstämma med sidan 12.
- Beräknad framtida medelvattennivå i hav på +0,4 m (RH2000) bör beaktas för

bryggor, trappning och andra anläggningar vid vatten, förutom framtida högvattennivåer för hav.

- Högsta högvatten i havet beräknas också högre i framtiden, jämfört med angivna värden på sidan 12 och i figur 3, 4 och 5. Enligt klimatscenario RCP 8,5 beräknas 100-årshögvatten inklusive vinduppstuvning till
 - cirka +1,6 till +1,7 år 2100
 - cirka +1,7 till +1,9 år 2150
- Även framtida beräknade högvattennivåer i Gävleån bör belysas i handlingarna så att konstruktioner i vattenområde kan säkerställa långsiktig hållbarhet även vid förändrade flöden och vattennivåer i ån.

MCF:s översvämningsskartering för Gävleån visar vattennivåer vid Centralbron:

- Vattennivå vid 100-årsflöde år 2100: +1,9 m
- Vattennivå vid 200-årsflöde år 2100: +2,0 m
- Vattennivå vid Beräknat högsta flöde (BHF): +3,6 m
- Handlingarna bör belysa var dagvattenutloppen kommer finnas i kajen och hur de förhåller sig till bryggkonstruktionen.

Om marknivån ändras mer än 0,5 meter inom detaljplanerat område krävs en ansökan om marklov till Gävle kommun.

Samråd i detta yttrande har skett med kommunekolog, kommunantikvarie, miljöutredare och bygglovshandläggare.

Observera att ärendet inte är granskat utifrån miljöbalken utöver naturfrågor och strandskydd.

Beskrivning av ärendet

Tekniska, Livsmiljö Gävle genomför ett undersökningssamråd för att ha som grund inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet. Kajerna längs Norra Strandgatan

mellan Rådmansbron och Murénbron samt längs Södra Strandgatan strax väster om Centralbron till Murénbron ska renoveras. I samband med renoveringen planeras gaturummet längs Norra Strandgatan att rustas upp, Centralbron breddas och en brygga anläggs i Gävleån längs Norra Strandgatan. Planerad brygga innebär tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kapitlet miljöbalken.

Följande åtgärder planeras som berör tillståndsansökan enligt 11 kap miljöbalken:

- Anläggande av cirka 560 kvadratmeter brygga längs Norra Strandgatan
- Renovering av cirka 305 meter kaj
- Renovering och breddning av Centralbron från 3,5 meter till 10 meter
- Intag av åvatten för bevattning av planteringsytor i gaturummet längs Norra Strandgatan

För jävsnämnden

Eva Engström

Ordförande jävsnämnden

Detta beslut är fattat med stöd av jävsnämndens delegationsordning.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Eva Engström

Datum: 2026-08-25 09:42

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

D878C831A157B417C06C573A8EA88FA5570527573015E21F702AA02F93987DB2